

67 CAÑONAZOS TALMÚDICOS: VOL. 6
(Berajot 27b-28a: La deposición de Rabbán Gamliel)

ת"ר:

מעשה בתלמיד אחד שבא לפני ר' יהושע. א"ל: "תפלת ערבית

רשות או חובה?"

אמר ליה: "רשות."

בא לפני רבן גמליאל, א"ל: "תפלת ערבית רשות או חובה?"

א"ל: חובה.

א"ל: והלא ר' יהושע אמר לי רשות.

א"ל: המתן עד שיכנסו בעלי תריסין לבית המדרש. כשנכנסו

בעלי תריסין עמד השואל ושאל: "תפלת ערבית רשות או

חובה?"

א"ל רבן גמליאל: "חובה."

אמר להם רבן גמליאל לחכמים: "כלום יש אדם שחולק בדבר

זה?"

אמר ליה ר' יהושע: "לאו"

א"ל: "והלא משמך אמרו לי רשות?" אמר ליה: "יהושע, עמוד

על רגליך ויעידו בך!"

עמד רבי יהושע על רגליו ואמר: "אלמלא אני חי והוא מת יכול

החי להכחיש את המת? ועכשיו שאני חי והוא חי היאך יכול החי

להכחיש את החי?"

היה רבן גמליאל יושב ודורש ור' יהושע עומד על רגליו עד

שרננו כל העם ואמרו לחוצפית התורגמן "עמוד" ועמד.

אמרי: "עד כמה נצעררה וניזיל? בר"ה אשתקד! צעריה
בבכורות! במעשה דר' צדוק צעריה! הכא נמי צעריה?! תא
ונעבריה!

מאן נוקים ליה?
נוקמיה לרבי יהושע-בעל מעשה הוא!
נוקמיה לר' עקיבא-דילמא עניש ליה דלית ליה זכות אבות!
אלא נוקמיה לר' אלעזר בן עזריה דהוא חכם והוא עשיר והוא
עשירי לעזרא.

הוא חכם-דאי מקשי ליה מפרק ליה.
והוא עשיר-דאי אית ליה לפלוחי לבי קיסר אף הוא אזל
ופלח.
והוא עשירי לעזרא-דאית ליה זכות אבות ולא מצי עניש
ליה.

אתו ואמרו ליה: "ניחא ליה למר דליהו ריש מתיבתא?"
אמר להו: "איזיל ואימליך באינשי ביתי"
אזל ואמליך בדביתהו אמרה ליה: "דלמא מעברין לך"
אמר לה: "[לשתמש אינש] יומא חדא בכסא דמוקרא ולמחר
ליתבר"

אמרה ליה: "לית לך חירתא" ההוא יומא בר תמני סרי שני
הוה אתרחיש ליה ניסא ואהדרו ליה תמני סרי דרי חירתא היינו
דקאמר ר' אלעזר בן עזריה: "הרי אני כבן שבעים שנה ולא בן

שבעים שנה

תנא: אותו היום סלקוהו לשומר הפתח ונתנה להם רשות לתלמידים ליכנס שהיה ר"ג מכריז ואומר: "כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש" הוא יומא אתוספו כמה ספסלי.

א"ר יוחנן: פליגי בה אבא יוסף בן דוסתאי ורבנן: חד אמר אתוספו ארבע מאה ספסלי וחד אמר שבע מאה ספסלי. הוה קא חלשא דעתיה דר"ג אמר: "דלמא ח"ו מנעתי תורה מישראל" אחזו ליה בחלמיה חצבי חירי דמליין קטמא ולא היא ההיא ליתובי דעתיה הוא דאחזו ליה.

תנא:

עדיות בו ביום נשנית וכל היכא דאמרינן בו "ביום ההוא" יומא הוה ולא היתה הלכה שהיתה תלויה בבית המדרש שלא פירשוה.

ואף ר"ג לא מנע עצמו מבית המדרש אפילו שעה אחת. דתנן: בו ביום בא יהודה גר עמוני לפנייהם בבית המדרש אמר להם: "מה אני לבא בקהל?"

א"ל ר"ג: "אסור אתה לבא בקהל"

א"ל ר' יהושע: "מותר אתה לבא בקהל."

א"ל ר"ג: "והלא כבר נאמר (דברים כג) לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'?"

א"ל ר' יהושע: "וכי עמון ומואב במקומן הן יושבין?! כבר עלה

סנחריב מלך אשור ובלבל את כל האומות שנאמר (ישעיהו י)
'ואסיר גבולות עמים ועתידותיהם שוסתי ואוריד כאביר יושבים'
וכל דפריש מרובא פריש."

אמר לו ר"ג: "והלא כבר נאמר (ירמיהו מט) 'ואחרי כן אשיב
את שבות בני עמון נאם ה'" וכבר שבו!"
אמר לו ר' יהושע: "והלא כבר נאמר: (עמוס ט) ושבתי את
שבות עמי ישראל' ועדיין לא שבו!"
מיד התירוהו לבא בקהל.

אר"ג הואיל והכי הוה איזיל ואפייסיה לר' יהושע. כי מטא
לביתיה חזינהו לאשיתא דביתיה דמשחרן.

א"ל: "מכותלי ביתך אתה ניכר שפחמי אתה."

א"ל: "אוי לו לדור שאתה פרנסו שאי אתה יודע בצערן של
ת"ח במה הם מתפרנסים ובמה הם נזונים."

אמר לו: "נענית לך מחול לוי!"

לא אשגח ביה.

"עשה בשביל כבוד אבא"

פייס

אמרו: "מאן ניזיל ולימא להו לרבנן?"

אמר להו: "ההוא כובס אנא אזילנא"

שלח להו ר' יהושע לבי מדרשא: "מאן דלביש מדא ילבש מדא
ומאן דלא לביש מדא יימר ליה למאן דלביש מדא שלח מדך
ואנא אלבשיה?"

אמר להו ר"ע לרבנן: "טרוקו גלי דלא ליתו עבדי דר"ג ולצערו
לרבנן!"

א"ר יהושע: "מוטב דאיקום ואיזיל אנא לגבייהו." אתא טרף
אבבא. א"ל: "מזה בן מזה יזה ושאינו לא מזה ולא בן מזה
יאמר למזה בן מזה מימין מי מערה ואפרך אפר מקלה?"
א"ל ר"ע: "רבי יהושע נתפייסת? כלום עשינו אלא בשביל
כבודך! למחר אני ואתה נשכים לפתחו."

אמרי: "היכי נעביד? נעבריה?" גמירי מעלין בקדש ואין מורידין!
נדרוש מר חדא שבתא ומר חדא שבתא אתי לקנאווי.
אלא לדרוש ר"ג תלתא שבתא וראב"ע חדא שבתא, והיינו
דאמר מר: "שבת של מי היתה של ראב"ע היתה?"

ואותו תלמיד ר' שמעון בן יוחאי הוה: